ANUL VIII.—No. 2117

EDIŢIA A TREIA

JOI 16 FEBRUARIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureşti* LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN *Judeţe* şi *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN ÎN ŢARĂ 30 LEĬ; ÎN STREINĂTATE 50 LEĬ
ŞASE LUNĬ . . 15 » » » 25 »
TREĬ LUNĬ . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Români de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureşti* şi *judeţe* SE PRIMESC *numaĭ la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE ŞI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG . IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA
kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

LEGEA ELECTORALA

In potriva legeĭ noastre electorale aproape toată lumea se plînge, atîta numaĭ că această lege are mare noroc: adversarii eĭ nu se înţeleg între dînşii.

Unii reacţionari—căcĭ maĭ avem încă reacţionarĭ politicĭ—îşĭ închipuie că fericirea ţăreĭ acesteia nu ar putea-o face decît un regim electoral întemeiat pe un cens serios, care nu ar acorda dreptul de vot decît la foarte puţinĭ. Un colegiŭ restrîns, dar restrîns peste măsură, o mînă de votatorĭ compusă din tot ce ţara are maĭ bogat, iată idealul cîtor-va fosile sociale.

Politicianiĭ prudenţĭ, moderaţĭ şi oportunişti se mulţumesc cu ce avem. Orĭ legea aceasta, orĭ legea veche cu patru colegiĭ, orĭ altă lege cu altă bază; pentru dînşiĭ tot una face, prudenţilor şi cuminţilor le e teamă de frămîntărĭ, de răsturnărĭ şi de reforme; dînşiĭ aŭ maĭ ales oroare de orĭ-ce întocmire care ar chema la viaţa publică nouĭ clase sociale şi ar arunca pe toată lumea în necunoscut.

Apoĭ sîntem noĭ democraţiĭ carĭ cerem, cu o lipsă de modestie remarcabilă, sufragiul universal. Democraţiĭ nu fac concesiĭ asupra acestuĭ paragraf, toate argumentele puternice ale burghezimeĭ sînt nebăgate în seamă, dînşiĭ aŭ îndrăzneala să reziste la tot ceea-ce natura a făcut maĭ cuminte, maĭ grav şi maĭ solemn.

L'Indépendance Roumaine face bandă aparte şi susţine că orĭ-ce lege electorală ar fi nefolositoare pe cîtă vreme păturile noastre electorale vor fi inculte şi fără conştiinţă de drepturile ce sînt chemate să exercite. Iată încă o nobilă opiniune care merită să fie luată în cercetare.

Cu ziarul francez sîntem aproape de a ne înţelege. In adevăr, dacă *Independenţeĭ* îĭ este indiferentă orĭ şi care lege electorală, dacă incultura şi inconştienţa publică vor zădărnici intenţiunile celeĭ maĭ perfecte legĭ, pentru ce, adică, să nu avem sufragiul universal? Sub orĭ care regim va fi răŭ şi efectele vor fi detestabile; prost cu colegiile restrînse, mizerabil cu sufragiul universal: *L'Indépendance* n'are preferinţe.

Dar în ciuda acestuĭ scepticizm, menit să ne descorajeze adînc, noĭ totuşĭ ne vom permite să observăm ziaruluĭ D-luĭ Gheorghe Lahovari că sufragiul universal, dacă nu va goni incultura din colegiile electorale saŭ, maĭ bine zis, din sînul maseĭ electorale, el va goni, de sigur, lipsa de conştiinţă.

Incă nu s'a văzut ţară cu sufragiŭ universal unde alegerile să nu pasioneze corpul electoral. De multe orĭ hotărîrile sale pot fi nedrepte, de multe orĭ masele se pot rătăci şi pot acorda o încredere nejustificată unuĭ partid saŭ altuia, dar nicĭ o-dată votul obştesc nu ucide conştiinţa alegătoruluĭ şi nu'l dezintereseazā de la viaţa publică.

Este aci şi o explicare psihologică. Adunările numeroase, aglomeraţiile imense animă, deşteaptă toate curiozităţile şi toate activităţile, interesează pe toţĭ, imboldeşte pe apaticĭ, deşteaptă toate atenţiunile. Micile întrunirĭ, coteriile, adunările restrînse provoacă nepăsarea tutulora, chiar puţiniĭ admişĭ în incinta privilegiată pierd din pasiunea lor primitivă în faţa izolăreĭ şi a neatenţiuneĭ generale. Cel mult dacă maĭ rămîne deştept interesul strîmt personal, vanitatea proastă, toate viciile omeneştĭ, toate cusururile antisociale.

Nu maĭ reamintim argumentele principale, care de atîtea orĭ aŭ fost aduse în discuţiune. Faptele din fie-care zi sînt argumentele cele maĭ puternice. De cîtă-va vreme faptele nemiloase spun multe lucrurĭ înţelepte. La Brăila, la Ploeştĭ, la Craiova toate colegiile I comunale s'aŭ arătat guvernamentale şi toate colegiile II aŭ rezistat şi aŭ ales opoziţionişti.

Nu ştiŭ care din aceste două colegiĭ a ales maĭ bine, nu am aci intenţiunea să aprob pe unul saŭ pe celălalt, constat numaĭ că aceste ultime alegerĭ comunale aŭ distrus cel maĭ teribil argument al anti-sufragiştilor. Care era acest argument teribil? E cunoscut: colegiul I care cuprinde cultura şi averea poate singur rezista presiunilor guvernamentale, colegiul al doilea compus din sărăcime, din inculţĭ şi din desculţĭ va fi vecinic la discreţia a tot puterniciei stăpînitoare.

Eĭ bine, de vre-o lună de zile colegiile culte şi încălţate votează, foarte conştiincios în de acord cu D-niĭ prefecţĭ, iar colegiile desculţe aŭ rezistat pretutindenĭ.

Incă odată, e foarte posibil ca cocolegiul I de Craiova, spre pildă, să fi votat maĭ cuminte şi maĭ conştient de cît colegiul al II-lea; ceea-ce voim să dovedim numaĭ, este că argumentul irezistibilităţeĭ colegiuluĭ celuĭ mare a căzut pentru veciĭ vecilor.

Care vrea să zică, colegiul cel mare ştie să reziste maĭ bine de cît colegiul cel mic. Iată că am dobîndit un punct foarte important şi iată că am răpit adversarilor arma cea maĭ puternică a lor.

Pentru rest, răfuiala va fi maĭ uşoară.

Const. C. Bacalbaşa

LA GARDA PIEŢEI

Studenţiĭ în medicină Nicolae Constantinescu, Paul Drăghescu şi Marcu Cîmpeanu, internĭ la spitalul militar, aŭ fost arestaţĭ erĭ de jandarmĭ sub conducerea locotenentuluĭ Botea şi duşĭ la garda pieţeĭ pentru 60 de zile.

Ordinul venea de la corpul II de armată, din instigaţia d-ruluĭ Demostene.

Ce zic ceĭ-l'alţĭ studenţĭ în medicină de modul odios cum sînt trataţĭ colegiĭ lor, şi pînă la ce grad are de gînd guvernul să împingă culpabila'ĭ nepăsare?

Studenţiĭ aŭ ajuns să fie trataţĭ maĭ răŭ decît puşcăriaşiĭ, şi asta pentru ca nişte Domnĭ doctorĭ să'ĭ poată supune bunuluĭ lor plac şi intereselor lor personale.

Sperăm că se va găsi un deputat de inimă în toată Camera, care să ia apărarea acestor nenorocițĭ, să pue la rezon pe călăiĭ galonaţĭ de la spitalul militar şi să oblige pe guvern de-a numi o anchetă.

DOUA IDEALURI

D. Dumitru Sturza, în ultima întrunire publică de la Dacia, a făcut apel la cetăţeniĭ Capitaleĭ şi la cetăţeniĭ ţăreĭ întregĭ, ca să «dărîme Bastilia ciocoiască».

Ne aducem aminte că într'o împrejurare cunoscută, C. A. Rosetti a dat şi el un sfat poporuluĭ venit să'l aclame. C. A. Rosetti a zis mulţimeĭ: «Nu e de ajuns că brava noastră armată a luat Plevna din Bulgaria, nouă ne maĭ rămîne să luăm Plevna internă».

Iată două idealurĭ.

C. A. Rosetti, în limbagiul săŭ figurat, atuncea ca în totdeauna misterios, vroia să vorbească de biruirea ideilor reacţionare, de izbînda ideilor democratice. C. A. Rosetti era la putere, dar nu era mulţumit' pentru el idealul nu era puterea, nu era stăpînirea celor opt portofoliĭ ministeriale: C. A. Rosetti avea dragostea principiilor şi numaĭ pentru triumful ideilor sale ştia să se pasioneze.

Liberaliĭ zileĭ de astăzĭ aŭ înlocuit Plevna cu Bastilia şi ideile cu portofoliile.

D. Dumitru Sturza voeşte puterea, idealul săŭ nu trece maĭ departe de fermecătoarea bancă cu opt fotoliurĭ, iar cît despre reforme şi principiĭ «nu e momentul».

Dar şeful partiduluĭ liberal a vorbit şi de poporul francez şi de Bastilia autentică, D-sa a îndemnat pe Romînĭ să facă precum aŭ făcut copiiĭ foburgurilor pariziene. Serios ?! Oare D. Sturza a uitat că Bastilia a căzut în urma uneĭ revoluţiunĭ care a schimbat întreaga organizaţie politică şi socială a Franciei?

In numele căror ideĭ să dărîmăm noĭ Bastilia Catargi-Carp?

S'o dărîmăm pentru a primeni personalul principal de pe scena teatruluĭ nostru politic? S'o dărîmăm pentru ca, în locul actualilor miniştri, să vie alţiĭ carĭ să ne refuze Sufragiul Universal şi cele lalte reforme democratice? Nu pricepem interesul.

Cînd C. A. Rosetti ne vorbea de Plevna internă, l'am înţeles; cînd D. Sturza ne vorbeşte de Bastilia, înălţăm din umerĭ.

Dragoş.

SATIRA ZILEI

Maĭ mare ruşine

Ziarele militare ne încunoştiinţează cum că, potrivit unuĭ vechiŭ obiceĭŭ rusesc, toate uniformele răposatuluĭ Ţar Alexandru III aŭ fost distribuite regimentelor al cărora şef era Ţarul.

O lume de ideĭ a fost deşteptată în mine!

Căcĭ mi-am zis: Dacă şi în Romînia ar exista un asemenea nobil obiceĭŭ pentru împărţirea hainelor vechĭ, ce ruşine n'ar păţi memoria luĭ Carol I.

Inchipuiţi-vă că momentul solemn a sosit şi că împărţeala începe.

O! hală a vechiturilor, roşeşte pînă peste urechĭ!

Regimentuluĭ I de roşiorĭ îĭ va reveni o manta întoarsă de patru orĭ;

Regimentuluĭ 6 de infanterie: un chipiŭ văpsit şi cu galoanele ţesute în familie;

Regimentuluĭ 2 de artilerie: o pereche pantalonĭ cu ochelarĭ;

Batalionuluĭ 1 de vînătorĭ: o pereche cizme încăputate. Pentru punerea tocurilor cheltuiala o va face batalionul.

Regimentuluĭ 1 de geniŭ: o pereche mănuşĭ transformate în mitenurĭ;

Singura pereche de haine în stare prezentabilă va fi vîndută, căcĭ aşa va lăsa defunctul cu limbă de moarte.

Dacă regele Carol n'are de loc spirit, în schimb, însă, el are foarte mult spirit...... de economie.

Vax.

COACEREA POPORULUI

Articolul D-luĭ T. G. Djuvara asupra colegiuluĭ unic, va stîrni multe polemicĭ în presă şi tot atîtea neînţelegerĭ cîte polemicĭ.

Prima greşală pe care a comis-o D. Djuvara, a fost că D-luĭ a ţinut cu orĭ-ce preţ să scrie un articol argumentativ în loc să facă o simplă şi scurtă declaraţie.

In de obşte, declaraţiile bune se primesc cu plăcere, chiar cînd nu corespund dorinţelor şi aspiraţiilor tuturor; argumentele însă se discută şi cele de maĭ multe orĭ ele se dovedesc greşite cînd sînt puse în serviciul uneĭ cauze pe jumătate dreaptă, cum e colegiul unic de pildă.

Sînt în articolul D-luĭ Djuvara o sumă de argumente slabe şi de ereziĭ politice, care s'aŭ spus de o mie de orĭ în alte ţărĭ, s'aŭ discutat şi aŭ fost trecute la dosar şi de clase guvernante şi de popoare.

Unul din aceste argumente fosile, e următorul: Nu putem face cutare reformă, de oarece poporul nu'ĭ copt, nu'ĭ în stare s'o priceapă şi să tragă folos din ea.

D. Djuvara se serveşte de acest argument învechit şi copilăresc, pentru a respinge votul universal.

Nu'ĭ vom răspunde D-sale; ştim că un om politic, care aparţine partiduluĭ liberal şi care îndrăzneşte totuşĭ să rupă cu tradiţiile partiduluĭ săŭ şi să se declare partizanul uneĭ reforme a actualuluĭ sistem electoral, nu îndrăzneşte să'şĭ spue toată cugetarea, toată părerea. Sîntem convinşĭ că D. Djuvara, luat între patru ochĭ, ar declara imediat că'ĭ partizanul votuluĭ universal pur şi simplu, dar... partidul, bătrîniĭ, încăpăţînaţiĭ... îl împedică să spue tot adevărul.

Da aceea nu pentru convingerea D-sale vom scrie noĭ, cĭ pentru convingerea acelora carĭ sînt de bună credinţă cînd spun că poporul nu'ĭ copt pentru cutare saŭ cutare reformă.

Confuzia asta între popor şi plante foarte curioasă. Fructele uneĭ plante aŭ nevoe să se coacă pentru a sluji la ceva, şi cu toţĭ ştim cînd ele sînt coapte, — dar cine'ĭ acela care să ne spue cînd se coace un popor şi după ce se cunoasşe că'ĭ copt.

Bulgariĭ, Greciĭ, Spanioliĭ, Negriĭ din Haiti şi din Liberia, Piele roşiĭ din statele Americeĭ de Sud, aŭ votul universal saŭ ceva care se apropie mult. Intru cât aceste popoare, din care unele popoare maĭ sălbatece şi maĭ înapoiate ca noĭ, sînt maĭ coapte de cît poporul romînesc? Oare poate că locuesc în ţărĭ calde de aceea s'aŭ copt maĭ repede! Ce ridicul argument!

Şi pe urmă dreptul de vot e un drept natural, că şi dreptul de a trăi şi de-a se dezvolta. Cum nu poţĭ zice unuĭ om că n'are dreptul sa mănînce pînă ce n'o fi copt, tot aşa nu'ĭ poţĭ spune că n'are voe să voteze de cît după coacere.

Şi a vota cum trebue, nu se învaţă nicĭ stînd pe vatră şi nicĭ stîud pe băncile şcoaleĭ. A aştepta ca poporul să devie matur pentru această reformă, fără s'o exercite, e ca şi cum aĭ spune cuĭ-va să învĕţe să înoate fără să se atingă de apă.

Votul universal se învaţă prin exerciţiu, Domnule Djuvara, şi greşelile pe care le-ar comite poporul la început sînt greşelile şcolaruluĭ cînd învaţă buchile.

Dar chiar în colegiul unic al D-luĭ Djuvara nu intră oare o sumă de alegătorĭ carĭ n'aŭ ştiinţă de carte, sînt tot aşa de puţin dezolvaţĭ politiceşte ca şi aceĭ pentru carĭ noĭ cerem dreptul de vot? Dacă un cetăţean romîn are patru clase primare saŭ plăteşte un bir de 5 leĭ asta însemnă că e copt pentru politică?

Sînt, slavă Domnuluĭ, prin clasele aşa zise culte şi aristocratice, sute de oamenĭ carĭ habar n'aŭ de ce'ĭ pe lumea asta şi de nevoile cele maĭ elementare ale ţăreĭ. Vă asigur că la circiuma de lux a luĭ Capşa se adună zilnic tot atîtea capete secĭ şi tot atîţia ignoraţĭ, ca şi prin cîrciuma luĭ nea Ghiţă de la mahala, saŭ la cîrciuma luĭ Badea Stan din cutare sat perdut în şesurĭ orĭ în creerul munţilor.

Cred că nicĭ nu'ĭ poate trece D-luĭ Djuvara prin minte că Lascar Catargiu e maĭ copt pentru politică de cît săteniĭ din Golăşeĭ. De ce dar Lascar Catargiu să aibă dreptul la vot, iar săteniĭ carĭ muncesc pe ogoarele lor saŭ pe ogoarele ministruluĭ, carĭ'şĭ daŭ birul regulat şi copiiĭ la oaste, să n'aibă dreptul să se pronunţe asupra atîtor interese marĭ şi vitale care îĭ leagă de pămîntul ţăreĭ şi de compatrioţiĭ lor?

Nicĭ cincĭ leĭ bir, nicĭ patru clase primare şi nicĭ milioanele saŭ diploma universitară nu sînt de loc semne de bună capacitate politica Virtutea cetăţenească şi cunoaşterea nevoilor ţăreĭ nu se învaţă nicĭ stînd în mătase şi nicĭ în zdrenţe, nicĭ în casele de bancă şi nicĭ în universităţĭ: ea se învaţă zi cu zi, din ciocnirea ideilor şi din exerciţiul permanent şi larg al dreptuluĭ de vot.

Cel ce munceşte şi cel ce luptă pentru ţară, are toate drepturile cum are şi toate datoriile. Intr'o chestie aşa de mare ca aceea care ne preocupă acum, asemenea argumente meschine şi copilăreştĭ nu'şĭ aŭ locul,—ele sînt idicule, ca să nu zic maĭ mult.

Poporan.

SINUCIDERILE DIN ARMATA

In numărul de erĭ am arătat cum soldatul Botez Ghiţă din regimentul Mihaĭ Viteazul No. 6 s'a sinucis în cazarma Cuza-Vodă. Această sinucidere ne aduce aminte de altele cu totul recente.

Şi în lumea civilă sînt oamenĭ care se sinucid; prin urmare, e firesc ca şi în lumea militară să se găsească oamenĭ carĭ să'şĭ pue singurĭ capăt vieţeĭ. Cu toate acestea, dacă luăm seama, sinuciderile din armata noastră aŭ ajuns să fie prea dese. Numaĭ atîta de ar fi şi ar trebui să ne dea de gînd t, că pe lîngă cauzele generale care pot determina pe un om să comită ast-fel de acte de disperare, trebuie să maĭ fie şi cauze inerente instituţieĭ armateĭ permanente. Dar dacă maĭ adăogăm dezertările numeroase, faptele crude şi sălbatece ce se comit între zidurile cazarmelor şi despre care din cînd în cînd vine ştirea şi pînă la noĭ, îndoială nu poate să maĭ existe că galonaţiĭ noştri aŭ umplut de groază pe nenorociţiĭ carĭ aŭ fost siliţĭ să'şĭ lipsească familia de ajutorul braţelor lor, pentru ca să populeze cazarmele.

Un exemplu, ca ilustraţie că trebuie să fie aşa. e purtarea doctoruluĭ militar Demosthene, cu studenţiĭ în medicină de la spitalul militar, despre care am vorbit şi noĭ şi alte ziare. Dacă doctorul Demosthene care, orĭ-ce s'ar zice, are o altă educaţie de cît a celuĭ dintîiŭ Moş-Teacă şi se poartă în mod revoltător cu studenţiĭ, care trebuie să fie purtarea gradaţilor de toată speţa cu turma soldaţilor, a mămăligarilor, cum se obicĭnueşte a'ĭ numi prin cazarme?

De aceea cerem ministruluĭ de războiŭ să orînduească o anchetă serioasă, care să constate adevărata stare de lucrurĭ din armată sub raportul acesta şi să ia măsurĭ de îndreptare.

Face-va aceasta? Tare ne îndoim.

TRILURI MONARHISTE

Nu cred să existe pe suprafaţa pămîntuluĭ o ţară maĭ puţin monarhistă ca a noastră. De ce? Puţin ne importă; faptul principal e că liberalĭ şi conservatorĭ, partide care în toate ţările aŭ fost şi sînt sprijinul tronuluĭ, la noĭ ele cam svîrl cu mere murate în Suveran, şi cînd le vine la socoteală, înjură tronul şi Dinastia de-o spurcă.

Singura dată cînd fac excepţie, e cînd ajung la buget,—atuncĭ îs teribilĭ de monarhiştĭ, saŭ maĭ bine teribilĭ de dinasticĭ, Domniĭ aceştia.

Dinasticismul lor e însă de scurtă durată şi de proastă calitate, iar cînd aŭ nevoe să se arate apărătoriĭ tronuluĭ, o fac în mod foarte stîngaciŭ şi foarte prost.

Iată o pildă:

Unuia din dinasticiĭ cu anul şi cu luna de la «Constituţionalul», i s'a năzărit să cînte cîte-va trilurĭ pe aria monarhistă.

Cităm două bucăţĭ foarte nostime şi care merită de-a fi puse pe note pentru fluer şi drîmbă:

Starea legală însă în forma eĭ monarhică e, în principiul eĭ, cu mult maĭ favorabilă celuĭ slab economiceşte şi în luptă cu burghezia capitalistă, atuncĭ cînd şi burghezia şi muncitorimea aŭ un monarch comun.

Da, aşa este. Să ilustrăm chiar cu exemple cele spuse de nostimul scrib monarhist: poporul în Italia piere de foame; în Grecia idem; Spania şi Portugalia sînt pe drojdie; în Austria mizeria, lupta dintre naţionalităţĭ şi alte bunurĭ fac fericirea poporuluĭ; în Germania revoluţia bate la uşă; în Serbia dictatura asasinilor e în floare, etc. etc.

Vedeţĭ ce frumoasă stare legală e în aceste ţărĭ monarhice şi cît foloseşte ea muncitorimeĭ care are un monarch comun cu burghezia?

Noĭ nu zicem că numaĭ decît monarhia e de vină de toate astea, sîntem maĭ puţin naivĭ şi maĭ cunoscătorĭ de pricinile care nasc aceste rele, decît scribul de la «Constituţionalul»; a spune însă că monarhia poate face fericirea poporuluĭ, e o afirmare demnă de-a figura în ziarul unor oamenĭ carĭ mîînĭ, cînd vor fi în opoziţie, vor ţipa că Regele Carol e o plagă pentru noĭ.

A doua nostimadă:

Gospodăria republicelor e de alt-fel cunoscută şi de natură a dezgusta pe orĭ-ce om cinstit care ţine la mersul înainte al societăţeĭ.

Bată-te norocu de ziarist care-aĭ scris comedia asta! Finanţele solide ale republiceĭ franceze şi elveţiane se pot ele compara oare cu finanţele Italieĭ, Spanieĭ, Portugalieĭ, GrecieĬ, Serbieĭ şi ale altor monarhiĭ europene?

De ce nu citezĭ un caz de gospodărie proastă a uneĭ republicĭ, onorabile? şi maĭ ales un caz care să nu se repete maĭ des şi cu maĭ multă gravitate în ţările monarhiste.

Pentru a da măsura inteligenţeĭ şi coherenţeĭ monarhistuluĭ nostru de ocazie, D-luĭ sfîrşeşte prin a spune că ceĭ maĭ aprigĭ şi maĭ sincerĭ apărătorĭ aĭ monarhieĭ «trebuie să fie socialiştiĭ».

Maĭ bine du-te de te culcă, stimabile; nu maĭ face politică, dă-o draculuĭ!

P.

LEGEA TIMBRULUI

Criza prin care trecem se resimte şi în lăzile statuluĭ. Veniturile se încasează cu anevoe şi ministerul de finanţe e vecinic lefter Ca să facă faţă plăţilor a fost silit să recurgă la emiterea bonurilor de tesaur peste limitele acordate de lege, cum am dovedit într'un articol trecut.

Acum guvernul a ajuns la expediente, ca să sporească veniturile statuluĭ.

După legea timbruluĭ, o mulţime de acte trebuesc scrise pe coale de cîte un leŭ. Ca să'şĭ ajungă scopul, D. Ghermani a pus de s'a incrustat timbrul de un leŭ pe un stoc enorm de jumătăţĭ de coale. Şi orĭ de cîte orĭ se duce un debitant să cumpere coale de cîte un leŭ, coale întregĭ, nu i se dă de cît jumătate din suma cerută, iar restul jumătăţeĭ de coale, impunîndu-le să caute să le vînză cu orĭ ce preţ. Din această cauză, cînd te ducĭ să cerĭ o coală de un leŭ, debitantul îţĭ scoate o jumătate de coală spunîndu'ţĭ că nu maĭ are coale întregĭ. Dacă actul îţĭ este maĭ lung şi nu încape pe o jumătate de coală, trebue să eĭ două jumătăţĭ pentru care să daĭ doĭ leĭ, adică să plăteştĭ impozitul timbruluĭ îndoit.

In potriva acestuĭ sistem de a impune impozite fără să fie prevăzute de lege. nu putem de cît să protestăm cu energie. Aci în Capitală vînzarea jumătăţilor de coală se face maĭ cu sfială. Dacă stăruieştĭ de debitant, sfîrşeşte prin a'ţĭ scoate coale întregĭ. Dar în provincie şi maĭ ales la ţară, unde omul n'are cuĭ să se plîngă? Acolo sigur că coalele întregĭ aŭ dispărut cu totul.

HORIA, CLOŞCA, CRIŞAN

Mîîne, 16 (28) Februarie se vor împlini 110 anĭ de cînd s'a jucat la Alba-Iulia ultimul şi grozavul act al teribileĭ drame, rămase în istorie sub numele de revoluţia luĭ Horia, Cloşca şi Crişan. In acea zi doi din copiiĭ acesteĭ revoluţiĭ, Horia, după numele luĭ adevărat Vasile Urs Nicola şi Ion Oargă, poreclit Cloşca, unul în vîrstă de 54, celălalt numaĭ de 37 de anĭ, aŭ avut să sufere grozavul supliciŭ al «frîngeriĭ pe roată». Al treilea şef, în vîrstă de 52 de anĭ, Gĭurgĭŭ Marcu, zis şi Crişanu, după ţinutul din care era originar, scăpase de supliciul public zugrumîndu-se singur în închisoare cu curelele opincilor în ziua de (1 13) Februarie.

Dar ca şi trupurile luĭ Horia şi Cloşca, şi acel al luĭ Crişan a fost sfîşiat în cincĭ bucăţĭ şi expus în tot atîtea diferite puncte ale ţinutuluĭ peste care se întinsese răscoala: Munţiĭ Abruduluĭ şi maĭ ales districtul Zaranduluĭ.

Grozavă a fost răzbunarea «domnilor», dar, ce e drept, grozave fuseseră şi convulziunile de treĭ lunĭ ale ţărănimeĭ muntene şi crişene, exasperată de apăsările de veacurĭ ale nemeşilor.

Unguriĭ şovinişti aŭ căutat maĭ întîiŭ să prezinte această revoluţie ţărănească drept o izbucnire a sentimentuluĭ ureĭ de rasă; cîţi-va romînĭ aŭ fost tîrîţĭ şi eĭ în greşala asta, de şi există îmbelşugate dovezĭ despre cauzele izbucniriĭ răscoaleĭ acesteia şi toate arată că ea a fost soră bună cu rezoluţiile ţărăneştĭ anterioare din Transilvania şi Ungaria, revoluţiĭ îndreptate toate în contra feudalismuluĭ care degradase pe ţăran de la demnitatea de om la treapta de vită.

A fost grozavă revoluţia asta, dar nicĭ nu se putea alt-fel. Cincĭ anĭ Horia, în numele ţăranilor muntenĭ a bătut drumul Vieneĭ la împăratul, pentru dreptate; dar în zadar. Este o versiune după care împăratul Iosif ar fi zis în cele din urmă luĭ Horia: «Răfuiţi-vă voĭ singurĭ cu nemeşiĭ»,—şi Horia ar fi urmat acest fapt.

Răfuiala, cu îndemnul săŭ fără îndemnul împăratuluĭ, nu putea fi însă decît teribilă.

Horia, Cloşca şi Crişan aŭ plătit-o şi cĭ cu viaţa, dar desigur că sîngele lor n'a curs în zadar.

Lupta pentru dezrobire s'a reluat şi la fie-care nouă sforţare s'a dobîndit cîte-o îmbunătăţire.

Lupta aceasta continuă şi azĭ; de sigur că s'aŭ schimbat acum armele, căcĭ s'aŭ schimbat şi timpurile, dar aşa cum e, ea merge cu siguranţă la triumful definitiv.

Căcĭ de sigur, lupta care să poartă cu atîta vigoare în Transilvania şi Ungaria e şi azĭ nu numaĭ pentru dezrobirea naţională dar şi pentru cea economică.

H.

CRONICA JUDICIARA

Ceartă cu lumînarea

In adevăr, e adevărată «ceartă cu lumînarea» procesul pe care fabrice de lumînărĭ «Apolo» din Viena, îl intentează la tribunalul de Ilfov, secția comercială, fabrica de lumînărĭ Parcus și Dr. Kern din Amsterdam, — sub cuvînt că aceasta din urmă ar fi pus în comerț lumînărĭ cu o marcă contrafăcută «Apolo».

In paranteză trebue de spus că fabrica «Apolo» din Viena maĭ are proces și cu fabricantul din Capitală Winberg, pentru același lucru, așa că bietul consumator de lumînărĭ azĭ are nefericirea să găsească în comerț treĭ soiurĭ de lumînărĭ «Apolo»: Apolo din Viena, Apolo din Bucureștĭ și Apolo din Amsterdam.

Desigur că cel maĭ indignat din toțĭ, trebue să fie adevăratul «Apolo», zeul luminei, care tocmaĭ trebue să protesteze contra lipseĭ de lumină, a tutulor celor-l'alțĭ «Apolo».

Afacerea a venit înaintea judecățeĭ, ca să «fie luminată». Ea din potrivă se întunecă de tot. Maĭ întîiŭ și fabrica Parcus și Kern aŭ intabulată în registrul firmelor marca lor «Apolo». Apoĭ defendoriĭ se apără, că în definitiv eĭ nicĭ nu aŭ ce căuta în proces, de oare-ce în tot Amsterdamul nu există o fabrică cu firma Parcus și Dr. Kern ci o alta intitulată: «Intîia fabrică regească de lumînărĭ de ceară», societate anonimă pe acțiunĭ, al căreia unul din directorĭ este doctorul Kern și că această fabrică nu a înscris nicĭ o marcă de fabrică, în Romînia.

De astă-dată «Apolo» din Viena suferă o eclipsă, se întunecă. Să ia o hotărîre contra uneĭ ferme care nu exista, nu'ĭ vine de loc la socoteală. In cazurĭ de grea cumpănă, scăparea tutulor este amînarea și «Apolo», foarte plictisit, arată că dacă avocatul fabriceĭ din Amsterdam declară că nu ia concluziunĭ în instanță, procedura nu este îndeplinită și decĭ procesul trebue amînat. Tribunalul temîndu-se că afacerea să nu se «întunece» și maĭ mult, cu atîtea lumînărĭ, amînă procesul iar reclamantul își băga în ghiozdan fundurile de lumînărĭ cu hîrtie galbenă, a tutulor «Apolonilor».

Reclamantul cerea ca, pe lîngă asediŭ, tribunalul să ordone publicarea sentințeĭ și în două ziare. Chițibuș, imediat s'a dat pe lîngă ambiĭ avocațĭ, ca să se înțeleagă asupra unuia din aceste ziare și să nu uĭte «Adevĕrul», de oare-ce «Adevĕrul» și lumina merg mînă în mînă.

Chițibuș.

CONTRABANDA SI GUARZII

Ne-am ocupat maĭ deunăzĭ de nenorocirile cauzate în fie-care zi, din cauza luptelor dintre guarzĭ comunalĭ și contrabandiștĭ.

Noĭ spuneam că singurul mijloc de a le pune capăt este de a grăbi cu votarea proectuluĭ de lege, depus de D. N. Filipescu, prin care se dă statuluĭ dreptul de a percepe și taxele comunale la eșirea spirturilor din fabrică.

Un ziar guvernamental găsește însă o altă soluție, aceea de a mări asprimea autorităților represive în potriva contrabandiștilor și a cîrciumarilor carĭ le daŭ ajutor.

Intru cît privește pe contrabandiștĭ, lucrul mi se pare ridicul. Cînd oameniĭ aceștia își riscă viața făcînd contrabandă, este oare admisibil ca teama de a căpăta în tot-d'a-una maximul pedepseĭ corecționale să'ĭ poată împedica pe acest povîrniș?

Intru cît privește pe ceĭ ce daŭ mînă de ajutor contrabandiștilor, nu sînt numaĭ cîrciumariĭ, ci chiar uniĭ impiegațĭ comunalĭ. Chiar maĭ deunăzĭ s'a dat în judecată un asemenea funcționar, și cîțĭ alțiĭ nu vor fi rămas nedescoperițĭ.

Dacă dar funcționariĭ administrativĭ, pentru carĭ pedeapsa este mult maĭ grea, se lasă ademenițĭ de perspectiva cîștigăreĭ cîtor-va leĭ, este oare posibil ca maĭ marea severitate a parchetuluĭ să sperie pe cîrcĭumarĭ?

Fără îndoială că nu. Speranța unuĭ cîștig maĭ repede, va perpetua acest soiŭ de delicte, orĭ cît s'ar urca pedepsele și mări severitatea autorităților.

Efectul pedepselor din arsenalele de legĭ, a avut tot-d'a-una o foarte mică influență asupra mișcăreĭ delictuozităței.

Luațĭ statisticile criminalitățiĭ din Europa și vețĭ vedea că, cu toate că codul penal s'a înavuțit în aniĭ din urmă cu un număr incalculabil de articole și de nouĭ dispozițiunĭ represive, cu toate că poliția și în genere numărul autorităților represive a crescut — totușĭ, criminalitatea ia proporțiĭ din ce în ce maĭ marĭ.

Prin urmare, e o iluzie deșartă de a crede că înscrierea unor dispozițiunĭ draconice în codice poate aduce stîrpirea unuĭ răŭ social.

Trebue de luat măsurĭ pentru a preveni răul, nu pentru a'l lovi cînd este săvîrșit. Or mijlocul cel maĭ bun este de a face ca această negustorie să nu fie rentabilă, să nu deschidă calea unor cîștigurĭ lesnicioase.

De aceea, susținem soluția că statul să perceapă și taxele comunale, după cum percepe pe ale sale la eșirea din fabrică.

Cu mijlocul acesta numaĭ nu vom maĭ vedea lupte sîngeroase dintre contrabandiștĭ și guarzĭ comunalĭ, căcĭ nu vor maĭ exista nicĭ guarzĭ, nicĭ contrabandiștĭ.

U.

D-lui TACHE IONESCU

Modul cum se dirigează și administrează unele școlĭ, menite a deschide creĭerul spiritelor încă fragede; exemplele de bună purtare cît și îngrijirea ce o pune direcțiunea în drept pentru instruirea și educarea copiilor micĭ, sînt absolut scandaloase. Ele denotă o absolută lipsă de bun simț, atît din partea direcțiuneĭ cît și din partea celor însărcinațĭ cu revizuirea actelor săvîrșite de subalterniĭ lor față cu copiiĭ sub a căror îngrijire și instruire sînt pușĭ.

Și cînd această nepăsare pornește de la ceĭ de sus, cînd înșișĭ revizoriĭ școlarĭ neglijează datoria pentru care sînt destinațĭ și care datorie legea cu prescripțiile eĭ le-o impune de rigoare, — de sigur că și ceĭ maĭ micĭ, fiind dată această nepăsare de către ceĭ maĭ marĭ, vor face și eĭ tot așa, maĭ mult chiar,—căcĭ proverbul nu de geaba cîntă: cînd pisicile nu's acasă, șoareciĭ joacă pe masă.

Așa, între multele alte școlĭ, — și sînt multe de tot — unde acest procedeŭ nedemn de o instituție menită a fi un focar de lumină și cultură, este și școala profesională de fete No. 1, din strada Fîntîneĭ.

La această școală, pe lîngă că instrucția copilelor este neglijată aproape cu totul saŭ făcută cum dă Dumnezeŭ, numaĭ de formă, apoĭ localurile eĭ în loc să servească copilelor ca încăperĭ largĭ, bine aerisite și higienice, ele servesc de hotel pentru oploșirea diferitelor persoane, cu totul străine și în afară de cadrul personaluluĭ didactic al acesteĭ școlĭ.

Cu modul acesta se privează copilele de locul unde ar trebui să'șĭ facă lecțiunile. Maĭ mult, ele sînt expuse răceleĭ și altor maladiĭ provenite din insuficiența de localurĭ, insuficiență adaosă încă de însășĭ directoarea chĭar; de oare-ce elevele, și în special cele din clasa IV-a, își fac lecțiunile într'un coridor mic, nehigienic și expus friguluĭ, cele-l'alte camere ocupate fiind de persoanele cu care directoara sandrofisează.

Afară de asta, directoara, care de sigur își are și cursul eĭ, nu dă prin clasă de cît de la orele 10 înainte, și aceasta dacă se întîmplă o dată pe săptămînă.

Apoĭ, cu atelierul de croitorie și rufărie se petrece asemenea un nemaĭ pomenit scandal: fetele în loc să'șĭ lucreze pentru dînsele spre a avea cu ce să se prezinte la finele anuluĭ, ele nu fac de cît trusoul secretareĭ saŭ directoareĭ; ba, și ce e și maĭ scandalos, li se impune să coase și pentru rubedeniile celor de maĭ sus, venite care de pe unde, ca și cum nu s'ar maĭ găsi anume croitoriĭ...

Ast-fel petrecîndu-se lucrurile, întrebăm pe D. Take Ionescu: are cunoștință de toate acestea, și dacă are: luat-a saŭ are măcar de gînd să ĭa măsurile cele maĭ aspre pentru stîrpirea unor ast-fel de procedeurĭ, cît și punerea culpabililor în respectul datoriilor ce dispozițiile legiĭ școlare le incumbă?

Așteptăm răspunsul D-luĭ ministru pentru a reveni maĭ pe larg, cu date și nume.

Un părinte.

ECOURI DIN STRAINATATE

O propunere curioasă va veni azĭ, Mercurĭ în desbaterea comisiuneĭ Reichstaguluĭ german pentru proiectul de lege contra uneltirilor revoluționare. Propunerea, venită din partea membrilor clericalĭ aĭ comisiuniĭ cere să se pedepsească cu închisoare pînă la 2 anĭ și amendă pînă la 600 de mărcĭ toțĭ aceĭ carĭ prin presă saŭ în alt-fel vor tăgădui saŭ vor ataca existența luĭ Dumnezeŭ, nemurirea sufletuluĭ saŭ caracterul religios al căsătorieĭ și al familieĭ. Propunerea se vede că va dobîndi în sînul comisiuniĭ un mare succes — de ilaritate.

***

Milan și Ristici.— Se știe că fostul regent Ristici s'a pus în fruntea uneĭ coalițiĭ a liberalilor, radicalilor și progresiștilor disidențĭ din Sîrbia, pentru redobîndirea constituțieĭ de la 1888. Un ziar vienez află acum că ex-regele Milan, îndată ce a auzit despre aceasta, a trimes din Paris D-luĭ Ristici vorbă prin directorul căilor ferate sîrbeștĭ, că „Obrenoviciĭ maĭ aŭ încă destule nuĭele de alun la îndemînă pentru ca să'ĭ bage mințile în cap". Nu se știe ce a răspuns fostul regent la această *regească* dojană.

***

Scizіunea în partidul independențiĭ Ungarieĭ e azĭ un fapt împlinit și ireparabil. Reprezintanțiĭ acestuĭ partid în Cameră s'aŭ despărțit în două grupurĭ, cam egale, de vr'o 40 de membri. Fracțiunea partizană a uneĭ acțiunĭ maĭ violente va fi condusă de Ugron Gàbor, iar cea moderată de Justh Gyula, vechiul om de încredere al răposatuluĭ Kossuth.

Urmările uneĭ încercărĭ de sinucidere

In Englitera, sinuciderea e asimilată omoruluĭ. Ea se judecă după aceĭașĭ paragrafĭ, afară de cazurĭ de nebunie. Firește că înaintea justițieĭ nu pot ajunge de cît cazurĭ de «tentativă» de sinucidere, care se pedepsesc ca încercarea de omor.

Zilele trecute avea să judece un ast-fel de caz tribunalul din Rochester. O tînără văduvă, D-na Mackrel, era acuzată că încercase să se înece și ea nu putea să tăgăduiască, de oare-ce fusese surprinsă în flagrant delict. Se apăra însă zicînd că'șĭ împlinise cu tot zelul datoriile gospodărieĭ cîtă vreme avusese mijloace.

Numeroșĭ martorĭ confirmară aceasta și lăudară așa de mult calitățile tinereĭ văduve, curățenia pe care o ținea în casă și îngrijirea bună ce dădea copiilor, în cît un bărbat din auditor ceru cuvîntul și declară că e gata să ia de soție pe D-na Mackrel, dacă va făgădui că nu va maĭ încerca să se înece.

Acuzata consimțĭ imediat și judecătorul, încîntat, o condamnă la o singură zi de închisoare, după ce'șĭ exprimă părerea de răŭ că nu putea să prezideze el însușĭ la ceremonia nupțială și să o celebreze imediat.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureștĭ 15 Februarie 1895, 12 ore ziua

Inălțimea barometrică la	0° 750.5
Temperatura aeruluĭ	— 1.5
Vîntul slab de la	W
Starea ceruluĭ F. noros	
Temperatura maximă de erĭ	—0°
„ minimă de astăzĭ	—15°

Temperatura la noĭ a variat azĭ între +3° și —16°.

Erĭ timp frumos; seara puțin nor. Temperatura s'a ridicat maĭ în toată țara. Noaptea senin și ger. Barometrul s'a coborît mult pre'utindenĭ. Astă-zĭ dimineață puțin nor, ger și chiciură subțire.

Gerul se menține în toată țara. Zăpada s'a topit mult în timpul zileĭ. Poleĭul persistă încă prin locurile apărate de soare. Către amiază cerul noros, timpul liniștit. Barometrul continuă a se coborî încet.

Microbiĭ și onorariile doctorilor

S'a vorbit despre creșterea și propășirea microbilor în locurile și pe obiectele cele maĭ diferite: în trăsurile de piață și în vagoanele drumurilor de fier, în periile și pe bricele bărbierilor,—pînă și pe biletele de bancă. S'a atras în sfîrșit atenția asupra a o mulțime de felurĭ de propagărĭ ale boalelor contagioase de tot felul, dar cum nicĭ odată nu se poate prevedea totul, se uitase unul: «transmisiunea prin onorariile pe care le primește medicul.»

Această regretabilă lacună a fost împlinită,—spune «Buletin médical» din Paris,—de un doctor romîn, D. Demosten, profesor la facultatea de medicină din Bucureștĭ.

«Persoana care dă doctoruluĭ onorariul» —zice doctorul Demosten în citația «Buletinuluĭ medical» francez,—ia adesea baniĭ—monede saŭ bilete de bancă — de pe masa de lîngă patul bolnavuluĭ saŭ de sub perna luĭ, adică din locurĭ unde aceĭ banĭ aŭ putut fi infectațĭ de bolnav (e vorba, bine înțeles, numaĭ de cazurile de boală contagioasă, frigurĭ, simptome, erisipel, etc).

«Și chĭar cînd «onorariul» n'ar fi venit în contact direct cu bolnavul, totușĭ el poate fi infectat cu germeniĭ boaleĭ, pentru că persoana care'l dă mediculuĭ este ea în contact cu bolnavul prin îngrijirile ce'ĭ dă. Cu un cuvînt, în amîndouă cazurile, medicul devine el însușĭ și fără știrea luĭ un agent de molipsire pentru ceĭl'alțĭ cliențĭ aĭ săĭ...»

Decĭ, conchide doctorul Demosten, mediciĭ trebuie să se păzească bine de baniĭ clienților lor atinșĭ de boale infecte-contagioase și să caute a'ĭ dezinfecta.

Prevăzătorul doctor dă și rețeta aceseĭ dezinfectărĭ. Noĭ însă n'o vom maĭ reproduce, de oare-ce ne îndoim foarte mult că se va găsi vre'un doctor care s'o urmeze.

Ș'apoĭ, cel maĭ bun mijloc de a se feri de «contagiul prin onorariu» n'ar fi oare maĭ bine ca doctorul să nu'l primească pur și simplu, de cît după ce bolnavul se va fi vindecat pe deplin și orĭ ce pericol de molipsire va fi dispărut?

Eĭ, dar rețeta asta nedoctoricească de sigur că ar avea și maĭ puțină șansă d'a fi urmată.

OBICEIURI AFRICANE

S'a publicat de curînd o carte foarte interesantă asupra moravurilor indigenilor din Congo, vastul ținut african, din care o parte formează statul, azĭ liber, al Conguluĭ, dar care e vorba să fie declarat acum drept colonie belgiană.

Iată cîte-va extrase din această carte, al căreĭ autor e D. Droogmans:

Șefiĭ indigenĭ exercită poliția și aŭ dreptul de viață și de moarte. Pedepsele sînt foarte aspre pentru sclavĭ saŭ pentru negriĭ carĭ nu posedă nîmic; căcĭ, în principiŭ, orĭ-ce infracțiune se poate răscumpăra prin plata unor prestațiunĭ în natură în folosul celuĭ păgubit saŭ ofensat. Omorul, violul, adulterul și une-orĭ înșelăciunea sînt pedepsite cu moartea. Orĭ-ce delict e pedepsit maĭ greŭ cînd se comite la tîrg.

Cît pentru organizația socială, tribul se împarte în treĭ clase: nobiliĭ saŭ bogațiĭ, cuprinzînd pe membriĭ familiilor șefilor, oameniĭ liberĭ și sclaviĭ, carĭ sînt servitoriĭ și muncitoriĭ.

Sclavul servitor e ultima condiție a Africanuluĭ care trăĭește în triburĭ, el nu trebuĭe confundat însă cu sclavul care să vinde și se cumpără pentru exportare. In toate actele viețiĭ de toate zilele e greŭ a se deosebi omul liber de sclav. Acesta din urmă ia parte la masa familieĭ și la toate petrecerile și cheĭurile eĭ. Munca ce i se pretinde nu e obositoare, rare orĭ e bătut, dar e expus să i se taie capul la înmormîntarea stăpînuluĭ săŭ.

Șefiĭ din Congul de jos, după ce mor, sînt expușĭ la fum și pe urmă înfășurațĭ în pînze care adesea formează pachete înalte de maĭ mulțĭ metri. Ast-fel se păstrează cadavrele lunĭ și chĭar anĭ întregĭ. Inmormîntarea se face cu o mare ceremonie, care durează de obiceiŭ o zi și o noapte. In tot acest timp se sună din trîmbițe, se bat tobele, se trag focurĭ de pușcă, se danțează, se plînge și se țipă.

Tot rachiul rămas de la mort să bea cu ocazia asta; numaĭ pe fundul uneĭ sticle se lasă ca de un deget și se îngropă cu el. Familia mortuluĭ maĭ pune în mormînt oale, străchinĭ și lingurĭ, căcĭ negriĭ aceștia consideră moartea ca o călătorie lungă în care mortul trebuĭe să aĭbă în ce să'șĭ gătească de mîncare.

Adesea înmormîntările sînt însoțite de jertfe omeneștĭ.

Poligamia e permisă, dar se practică numaĭ de șefĭ și de oameniĭ bogațĭ. Bărbatul în tot-deauna cumpără femeĭa; dacă o ĭa ca nevastă, ea are altă situație de cît dacă o ĭa ca sclavă. Aceasta din urmă poate fi schimbată cu alta, pe cînd cea dintîiŭ e stăpînă pe ea însășĭ. Și una și alta însă sînt tratate în genere cu multă blîndețe. Arare orĭ se aude ca o femeĭe saŭ un copil să fi fost bătuțĭ.

INFORMAȚIUNI

Erĭ a venit înaintea Curțeĭ de apel secția I procesul dintre prințul Grigore Sturza, Dumitru Sturza și principesa Gorceacoff.

Procesul va dura maĭ multe zile.

In ședința sa de ĭerĭ, consiliul de miniștri a aprobat proiectul de împrumut de 30 milioane, pe care l'a contractat primăria Capitaleĭ cu un consorțium de bancherĭ din Berlin.

Proiectul va veni săptămîna aceasta în discuția Cameref.

Procesul escrocului Mumuianu, arestat în urma pungășieĭ săvîrșite la preotul de la fosta biserică Sărindar, va veni în ziua de 22 Februarie, spre judecare, la secția II-a a tribunaluluĭ de Ilfov.

Azĭ Senatul va procede la tragerea la sorțĭ a membrilor carĭ vor trebui înlocuițĭ.

Venind o sumă de plîngerĭ contra D-luĭ casier al poliției Iancu Vasilescu, care se zice că manipulează foarte răŭ fondurile poliției, D. inspector financiar Constantinescu a fost însărcinat să facă o anchetă de constatare.

Ancheta a și început ĭerĭ și e probabil că va dura maĭ multe zile.

In «Monitorul oficial» a apărut decretul prin care comuna urbană Neamțu este autorizată a percepe unele taxe conform legeĭ maximuluĭ.

Azĭ la orele 2 se va face înmormîntarea defunctuluĭ Spirache Profirescu.

Serviciul va fi oficiat de însușĭ mitropolitul.

D. colonel Boteanu, comandantul regimentuluĭ 6 de călărașĭ, a fost numit șef al direcțiuneĭ cavaleriei la administrația centrală a ministeruluĭ de războiŭ.

Erĭ s'a depus pe biuroul Senatuluĭ proectul de lege pentru construirea căilor ferate de interes local.

La 1 Martie se vor începe lucrările pentru construirea nouluĭ liceŭ din Ploeștĭ.

STIRI TELEGRAFICE

CONSTANTINOPOL, 14 Februarie. — «Agenția din Constantinopol» este autorizată să dezmintă atît știrea din sorginte englezească, după care delegatul francez ar fi protestat în contra depărtăriĭ prealabile a tutulor persoanelor care ar fi putut să mărturisească asupra măcelurilor armenilor din Sassun, cît și știrile «Agențieĭ Reuter» care zugrăvește în culorĭ negre situația creștinilor din Beirut.

Din ordinul Sultanuluĭ s'aŭ luat măsurile cele maĭ riguroase pentru siguranța pin Constantinopol. Afară de poliția regulată, patrule militare străbat toate străzile.

PARIS, 14 Februarie.— Comitetul «Societățeĭ naționale de Bele-Arte» a decis să ia parte la expoziția universală de Bele-Arte din Berlin, a căreĭ deschidere s'a fixat la 1 Maĭ.

VIENA, 14 Februarie. — Impăratul a primit în timpul dimineței o deputație de ofițerĭ aĭ armatelor străine și numeroșĭ trimeșĭ extraordinarĭ venițĭ la Viena pentru înmormîntarea archiduceluĭ Albrecht.

D-l Kusy, raportor al consiliuluĭ superior de sănătate, a constatat că holera a dispărut din toată Austria.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

3

LEW TOLSTOI

DIN CE TRAIESC OAMENII

—Cum aĭ venit la paraclis?

—Nu pot s'o spun.

—Cine ți a făcut vr'un răŭ?

—Dumnezeŭ m'a pedepsit.

—Ședeaĭ gol acolo?

—Gol, eram înghețat de frig. Simeon m'a văzut, i-a fost milă de mine, m'a îmbrăcat cu caftanul săŭ și m'a adus aicĭ. Și tu mi aĭ dat de mîncare și de băut și ție ți-a fost milă de mine. D-zeŭ vă va avea în paza sa.

Matriono se sculă, luă de pe fereastră cămașa cea veche a luĭ Simeon, aceeașĭ pe care o cîrpise, și o dădu străinuluĭ; găsi și un pantalon vechiŭ și i-l dădu.

—Iacă, ia asta. Văd că n'aĭ cămașă. Culcă-te unde'țĭ place—acolo în tindă saŭ pe cuptor.

Străinul își îmbrăcă pantaloniĭ și cămașa și se culcă în odaea din față. Matriona însă luă caftanul, stinse lumînarea și se culcă lîngă bărbatu-săŭ.

Acoperită cu jumătatea caftanuluĭ, ședea culcată și nu putea să adoarmă, străinul nu'ĭ maĭ ieșea din minte. Cînd se gîndi că el a mîncat cea de pe urmă coajă de pîĭne, că pe mîĭne nu maĭ e alta, că a dat cămașa și pantaloniĭ, i se cam strînse inima; dar îĭ veni în minte zîmbetul luĭ și inima se înveseli.

Multă vreme ea nu putu să doarmă; auzind că nicĭ Simeon nu doarme, ea trase de caftan.

— Simeoane.

—Eĭ?

—Voĭ ațĭ mîncat cea de pe urmă coajă de pîĭne și eŭ n'am plămădit alta. Nu știŭ ce voiŭ face mîĭne, va trebui să mă rog de cumătra Malania.

—De om trăi, apoĭ ne vom sătura.

Femeea rămase o bucată de timp tăcută.

— Tot se pare că'ĭ om bun. Dar de ce nu'șĭ deschide inima?

—Se vede că nu se poate.

— Simeoane.

—Eĭ?

—Noĭ ajutăm pe alțiĭ. De ce nu ne ajută pe noĭ nimenĭ?

Simeon nu știea ce să răspundă.

—Maĭ lasă vorba, zise el, se întoarse cu fața la părete și adormi.

V

Cînd Simeon se deșteptă a doua zi, copiiĭ dormeaŭ încă. Femeea plecase de acasă pentru a împrumuta pîĭne de la vecina. Pe laviță, cu cămașa cea veche și pantaloniĭ pe dînsul, șade străinul și cată la cuptor. Chipu'ĭ e maĭ luminat de cît ierĭ.

—Eĭ, omule dragă, îĭ zice Simeon, trupul cere hrană și îmbrăcăminte. Trebuĭe să te îngrijeștĭ de cele de trebuință. Ce știĭ tu să lucrezĭ?

—Eŭ nu știŭ nimic.

Simeon se minună și zise:

—Dacă omul are gust, poate să învețe totul.

— Oameniĭ muncesc, voiŭ muncĭ și eŭ.

—Cum te cheamă?

—Mihail.

—Dacă nu vreĭ să mi te destăinuieștĭ mie, asta e treaba ta. Dar de hrănit trebuĭe să te hrăneștĭ. Muncește, cum te învăț eŭ, și voiŭ îngriji eŭ de tine.

—D-zeŭ să te blagoslovească. Eŭ voiŭ învăța.

Simeon luă o bucată de sîrmă și făcu o cheotoare.

—Uită-te bine încoa, nu e nicĭ o greutate.

Mihail băgă de seamă și făcù și el una.

Simeon îĭ maĭ aretă și altele. Mihail pricepu totul îndată.

Orĭ ce muncă'ĭ arată meșterul, Mihail se arătà harnic și iscusìt. Chĭar din ziua a treia, el lucrà așà de par'că ar fi fost de cînd lumea cizmar. Lucrează fără să ridice ochiĭ și mănîncă puțin. Dacă meșterul n'are de lucru, Mihail șeade tăcut și se uită în sus, nu iese pe uliță, nicĭ un cuvînt de prisos nu iese din gura luĭ, nu face glume, nu rîde.

Numaĭ o singură dată îl văzuseră cizmarul și nevasta luĭ zîmbind, în seara cea d'intîiŭ, cînd femeea i-a pus d'innainte cina.

VI

Zi după zi trecea, săptămînă după săptămînă - și un an trecù.

Mihail șeade tot la Simeon și lucrează. Despre calfa luĭ Simeon s'a respîndit svonul, că nimenĭ nu știe ca dînsul să coasă cizmele curat și durabil. Oameniĭ din împrejurimĭ veneaŭ ca să'șĭ poruncească cizme, așà că averea luĭ Simeon creștea.

O dată iarna șed meșterul și calfa și lucrează. Sosește o sanie acoperită, trasă de treĭ caĭ; zurgalăiĭ sună la gîtul cailor. Sania se oprește, un servitor sare de pe capră și deschide ușa. Un domn cu blană se dă jos din sanie. Cînd ajunge el la scara caseĭ luĭ Simeon, Matriona deschide ușa de părete. Domnul se apleacă, intră în casă, pe urmă se ridică în toată înnălțimea—cît p'aci să dea cu capul de tavan, ocupă cam un sfert de odaie.

Simeon se sculă de la locul săŭ, se închină și se uită plin de admirare la mosafirul săŭ. Un asemenea om nu maĭ văzuse. Simeon însușĭ e slab, slab e și Mihail și Matriona e uscată ca o surcea. Străinul însă îțĭ face impresia, că vine din altă lume; fața'ĭ e roșie, bugetă, gîtul ca de boŭ, tot omul par'că turnat în fier.

Domnul resuflă, își scoase blaua, se așeză pe laviță și zise:

—Care e meșterul aicĭ?

Simeon înnaintă și respunse:

—Eŭ, cucoane!

Domnul făcu semn servitoruluĭ.

—Adu marfa încoace!

Servitorul aduce un pachet, pe care'l luă stăpînul și l puse pe masă.

—Dezleagă! porunci el.

Servitorul dezlegă pachetul.

—Eĭ, cizmarule, întrebă străinul, vezĭ tu marfa asta?

—O văd, cucoane!

—Ințelegĭ tu ce marfă'ĭ asta?

Simeon o pipăi și zise:

—Bună marfă!

—Cred și eŭ că'ĭ bună. Tu, dobitocule, n'aĭ maĭ văzut de cînd eștĭ asemenea marfă. Marfă nemțească! Două-zecĭ de ruble am plătit-o!

Simeon respunse plin de sfieală:

—Unde să fi văzut noĭ asemenea marfă?

—Tocmaĭ! Poțĭ tu să facĭ din marfa asta cizme pe piciorul meŭ?

—Pot, cucoane!

Boierul se răsti la dînsul.

—Dar bagă de seamă pentru cine lucrezĭ și ce fel de piele fină este! Să'mĭ facĭ o păreche de cizme ca să le port un an de zile fără să se strîmbe cîlcîile, fără să se descoase cusăturile. Dacă te bizuĭ,—pune mîna și croiește pielea. Dacă nu te simțĭ în stare, maĭ bine nu te maĭ apuca, nu'mĭ strică pielea. Ițĭ spun d'innainte: de crapă încălțămintea, orĭ se strîmbă într'un an, te bag la gros! Dacă nu se strîmbă tocurile, dacă le port un an întreg, atuncĭ îțĭ plătesc zece ruble pentru lucrul tăŭ.

Luĭ Simeon i se făcù frică, nu știea ce să respundă; se uită la Mihail și'l trase de mînecă șoptind:

—Să primesc?

Mihail făcù din cap, par'c'ar fi zis: primește lucrul!

Acuma Simeon zise că e gata să ia porunca de a face cizme, care să nu se strîmbe și să nu se descoase.

Boierul porunci servitoruluĭ ca să'l descalțe de cizma piciorului stîng și-ĭ întinse piciorul.

(Va urma).

BURSA DE BUCURESCI

Cursul de la 14 (26) Februarie

5% Renta r. p.	102	Acţ. B. Agricole	500
5% Renta am.	99¼	Dacia-Romînia	200
5% „ (92—93)	98¼	Naţionala	402
5% „ am.	98¼	Patria	100
6% Oblig. rur.	102¾	Construcţiî	200
Pensiunî	285	*SCHIMB*	
5% Obl. c. Buc.	95⅝	Londra	25.42½.38¾
5% „ (1890)	96¼	Paris	100.70.57½
5% Fonc. rur.	95¼	Viena	205.½.05
6% „ urb.	101½	Berlin	124.05.123.95
5% „ „	90	Belgia	99.90
5% „ „ Iaşî	81½	Scont B. a.	8
6% Obl. bazalt	—	Avans. „ v.	7
Banca Naţ.	500	„ C. dep.	7½

ŞTIRI TEATRALE

Teatrul Naţional. — Joî 16 Februarie se va da în beneficiul D-neî Amelia Welner *Noblețea veche și Noblețea nouă*, piesă în treî acte de D-niî Alphonse Lemonnier şi Louis Péricaud, tradusă de D. Hasnaş.

Spectacolul acesta promite să fie foarte interesant. Piesa este extrasă din celebra *Madame Sans-Gêne*, care a avut anul trecut mare succes la Paris.

Indemnăm dar publicul să asiste la această reprezentaţie.

***

Hamlet la Iaşî. — Zilele trecute s'a jucat la Iaşî celebra tragedie a luî Shakespeare cu artiştiî Dragomir şi D-na Pruteanu în rolurile luî Hamlet şi al Ofelieî. După cum ne scrie corespondentul nostru de acolo răuşita atît morală cît şi materială a acesteî reprezintaţiî a întrecut aşteptările tuturor.

***

Teatrul-Eden.— Zilele acestea va sosi în Capitală renumitul *Theatru Continental Eden*, cel maî mare teatru fantastic din lume, care acum se află la Viena unde obţine un succes colosal.

Repertoriul bogat al acestuî teatru fantastic, înzestrat cu un lux prodigios şi straniŭ coprinde tot terenul mistic şi miraculos.

Theatrul Eden a fost admirat în principalele oraşe din Europa.

Prima representaţiune va fi Sîmbătă 18 Februarie în *Sala Băilor Eforieî*.

***

Sala Hugo.—Marţî 21 Februarie se va da prima reprezentaţie de către o trupă franceză de varietăţi. La timp vom comunica cititorilor numele artiştilor carî, după cîte ni se spun, sînt de o reputaţie bine stabilită. Repertoriul va fi foarte variat.

***

Sala Concordia, strada Smîrdan 51.— Astă-zî şi în fie-care seară, *mare reprezentație* extraordinară. Debutul artiştilor noui angajaţi. Sala va fi splendid iluminată, sceneria nouă, asemenea în fie-care seară program noŭ.

Preţurile locurilor: locul I 1 leŭ, locul II 50 banî. Inceputul la 9 ore seara.

Programul este compus în vederea visitelor de Familiî.

CRONICA FINANCIARA

Mulţămită cumpărărilor continue de efecte publice din partea străinătăţiî, cursurile lor s'aŭ ridicat la un niveî pe care de mult timp nu maî eram deprinşî a le vedea.

Ast-fel fonciarele urbane de Bucureştî 5 la sută cotează 90 la sută, 5 la sută fonciare rurale 95 la sută 4 la sută, rentă amortisabilă 85 la sută, 5 la sută renta amortisabilă 99 jum. 5 la sută comunale Bucureştî Em. 1883, 95 la sută, 5 la sută dto Em. 1890, 96 la sută.

Cu toată criza ce traversează ţara noastră, primăria Capitaleî a răuşit a face un împrumut de 30.000.000 leî prin un sindicat de bancheri Belgianî, Germanî şi Francezî între care figurează banca Mendelsohn din Berlin şi Creditul Leonez din Francia. Emisiunea fermă este de 92 la sută iar dobînda de 4 jum. la sută.

Nouî împrumut a fost votat de consiliul comunal în ziua de 13 curent, rămînînd ca convenţiunea pentru efectuarea împrumutuluî să se aprobe de consiliul de miniştrî şi în urmă să se supule Corpurilor Legiuitoare.

In bursa oficială transacţiunile aŭ fost foarte neînsemnate. Diferitele acţiuni aŭ notat următoarele cursurî:

Băncile Agricole 160—170. Băncile Naţionale 1595. Dacia-Romînia 378, „Naţionala 400. „Construcţiunî" 120—130.

Joî 16 cor. va fi adunarea generală a acţionarilor Băncel Agricole. iar Duminecă 19 cur. aceia a Băncel Naţionale, ştirele ce ne aŭ sosit de la Bursele străine arata o mare slăbiciune pentru valorile de speculaţiune, iar în aceia ce priveşte rentile şi valorile aşa zise „de plasament" fermitatea este nota dominantă, avînd tot-d'o dată tendinţe din cele maî bune.

Ast-fel 4 la sută rusesc a atins cursul de 102 la sută, 3 şi jumătate rusesc se apropie de parî. 4 la sută Suedez în curînd va fi convertit.

Consolidatele Engleze 2¾ la sută, 105.

Urcarea peste măsură a rentelor străine a încuragiat şi determinat pe mulţî capitaliştî din Europa ca că înceapă a cumpăra şi din diferitele fondurî fonciare şi comunale romîne, aceasta fiind singura cauză care a provocat urcarea lor.

Casa de schimb *„Mercurul Romîn"*
Mihail El. Nahmias.

STIRI COMERCIALE

Protestele pe ziua de 11 Februarie 1895

Maior V. N. Poenaru şi soţia, Sculptureî 17, leî 2000; Francischko Abatanghelo, Mircea-Vodă 25, leî 200; V. Stachek, Victorieî 102, leî 103; Stan G. Slobozeanu, Călăraşî, leî 960; M. Dancovicî, Morfeŭ 20, leî 200 şi 400; G. I. Davidescu, Palas 6, leî 63; S. M. Moscuna şi M. Moscuna, Pitagora, leî 2500; Felicia M. Papadopolu, Romulus 18, leî 430; I. Bergher, Arteî 10, leî 269; Alois Pucher, Victorieî 127, leî 500; B. Glasberg, Blănarî, leî 40; Dumitru Păunescu, str. Carol, leî 393.50; I. D. Raicoff, R.-Vîlcea, leî 500; D. V. Slobozeanu, Slobozia, leî 250.80; Haralambie Costescu, Moşilor 66, leî 266; I. Stefănescu, Patrieî 8, leî 150; V. Stachek, Isvoru 31, leî 400; N. M. Creţu, Tîrgovişte, leî 638 44/00.

Tîrgul cerealelor

Viena 15 Februarie 1895.

Tîrgul cerealelor de azî este ceva maî animat; în consecinţă, cursurile arată o mică ameliorare.

Semnalăm: Grîul de primăvară fl. 6.56; cel de toamnă fl. 7.05; ovăzul fl. 6.21; secara fl. 5.61; cea de toamnă fl. 6.04; porumbul oscilează la fl. 6.42; colza de August Septembre fl. 11.05.

Ştirî Mărunte

Pungăşiî.—Erî aŭ fost arestaţî:

La secţia 24 servitorul Eremia Cornescu din Bul. Elisabeta No. 37, care a furat de la stăpînul săŭ o brăţară de aur, două linguriţe de argint şi o carte de poezii. Poetic pungaş!

La secţia 16 alt servitor, Stefan Mironescu, din strada Polonă No. 7, care a avut ciudata ideie d'a fura ivările de la porţile caselor cu No. 45 din aceiaşî stradă,

La secţia 9 individul Costache Şerbau, care după ce a vîndut la obor cu 160 de francî un cal al stăpînuluî săŭ Eremia Iordache, din calea Dorobanţilor No. 52, a tocat paralele,

***

Moarte subită.—Aseară un biet cerşetor, în vîrstă ca de 50 de anî, trecînd pe strada Isvor, a căzut de odată jos, încetînd subit din viaţă. Cadavrul s'a transportat la Morgă.

***

Lepădat.—In dreptul cimitiruluî armenesc s'a găsit aseară lepădat un copil în vîrstă ca de o lună. In scuticele copiluluî s'a găsit şi un bilet în care spune că băiatul e botezat cu numele Stoica. A fost adăpostit provizoriŭ la secţia 46.

Inmormîntarea prinţuluî Albrecht

VIENA, 14 Februarie.—Impăratul Wilhelm a sosit la 11 ore dimineaţa. A fost primit la gară de împăratul Frantz-Iosef şi de toţî archiducii şi condus la Hofburg.

Ceremonia înmormîntăriî a început la 3 ore d. a. Impăraţiî Frantz-Iosef şi Wilhelm urmaŭ după cosciug, de asemenea toţî prinţiî şi trimişiî extra-ordinarî.

O mulţime imensă, de vr'o 3—400.000 de oamenî era grămădită pe străzî. Nu s'a produs nicî un accident grav.

Corpul a fost depus în cavoul familieî imperiale.

EDIŢIA III

ULTIME INFORMATIUNI

Laboratorul de mineralogie din Viena, examinînd minereurile găsite la Sovoza în Dobrogea, a găsit că ele, pe lîngă fier, maî conţin staniŭ, cupru şi chiar aur.

Sîmbătă se va depune pe biuroul Camereî proiectul de lege a minelor.

Procesul Căpitanuluî Gălugăru

In urma diferitelor ştirî date de ziare cu privire la procesul căpitanuluî Călugăru, redacţia «Adevăruluî» văzînd că din toate aceste ştirî nu es cu certitudine faptele ce i s'aŭ imputat numituluî oficer, a căutat să controleze şi să vadă adevărul în acest proces senzaţional care, după cum se ştie s'a terminat prin achitarea luî Călugăru în aplausele unanime ale unuî numeros public militar şi civil, după 4 zile de dezbaterî.

Spre marea noastră mirare şi spre ruşinea justiţieî militare am văzut din sentinţa consiliuluî de revizie cu No. 33 că căpitanul Călugăru a fost condamnat de consiliul de războiŭ din Craiova pentru un fapt pentru care nicî nu fusese acuzat, şi care nicî nu se instruise.

De o asemenea monstruozitate judiciară numaî nişte judecătorî militarî pot fi capabilî. Consiliul de revizie el însuşi, a recunoscut'o de vreme ce a casat sentinţa consiliuluî de Craiova.

Ne unim dar şi noî la aprobările cu care a primit publicul această sentinţă, care dovedeşte pe deplin că foarte puţinî militarî pot să aibă spiritul de dreptate şi luciditatea necesară unuî judecător.

De la 20 Februarie viitor se va începe să se predea gimnastica în externatele secundare de fete.

Gimnastica se va preda numaî în externatele care aŭ secţiunî normale.

Contrabandele continuă.

Aseară, prin punctul Grozăveştî, un individ a vrut să introducă 3 decalitri de spirt din proveniența fabriceî Xantopol & comp. Individul a fost arestat.

La gara de Nord a fost iarăşî o mică contrabandă de un butoiaş cu ţuică şi o sticlă cognac.

Şcoala din comuna Domneştî, judeţul Muscel, a fost închisă pentru 15 zile din cauza rugeoleî (pojaruluî) care bîntuie cu furie în localitate,

Comisiunea bugetară şi-a terminat lucrările. A fixat veniturile şi chieltuelile bugetare ale anuluî viitor: raportor al bugetuluî va fi D. C. C. Arion.

In urma numeroaselor încercărî ale profesoruluî Schnabelegger din Löben (Stiria), procedeul pentru transformarea ligniteî într'un corp cu aceleaşî proprietăţî calorice ca şi coksul, este pe deplin stabilit.

Această descoperire are o colosală importanţă pentru ţara noastră, care posedă gismente considerabile de lignită.

S'a hotărît construcţia a cincî localurî de şcolî primare în Iaşî.

La 28 Februarie se va deschide sesiunea ordinară a Academieî romîne.

D. Vlădescu, inspector al învăţămîntuluî secundar, va pleca mîine seară în Moldova pentru a inspecta şcoalele din Iaşî.

Ceî treî studenţî închişî la garda pieţeî sînt maltrataţî şi insultaţî în modul cel maî neomenos. Eî sînt puşî să facă serviciul de corvadă.

In ce ţară trăim, Domnule ministru de războiŭ?

Este inexactă ştirea dată de «L'Indépendance Roumaine», cum că alegerile generale se vor face în Maiŭ. Alegerile după chiar declaraţia D-luî Catargiu se vor face tocmaî prin Aprilie 1896.

ATENEUL DIN GALAŢI

Membriî Ateneuluî din Calaţî vor ţine anul acesta următoarele conferinţe:

Duminică 19 Februarie, D. Dr. Tachianu: *Puterea profilaxieî moderne în medicină şi higienă*.

La 26 Februarie, D. I. Atanasiu: *Evoluţie şi Revoluţie*.

La 5 Martie, D. Gr. Guţu: *Doctrina transformistă*.

La 12 Martie, D. G. Adamescu: *Poezia eroicomică în literatura romînă*.

La 19 Martie, D. T. Tenea: *Evoluţia dreptuluî*.

La 26 Martie, D. Z. Filotti: *Impositele noastre.*

La 9 Aprilie, D. P. D. Petrovicî: *Necesitatea legilor în Istorie.*

Conferinţele se vor ţine în amfiteatrul Liceuluî, întotdeauna la orele 2 p. m.

ULTIME TELEGRAME

BRUXEL, 14 Februarie.—Epunerea motivelor pentru cumpărarea statuluî Congo de Belgia a fost publicată azî. Este însoţită de documente diplomatice, de date comerciale şi statistice, de un plan de delimitare, tratează despre neutralitate, de dreptul de preferinţă pentru cumpărare etc.

Tractatul conţine 4 articole. I-ul zice: Regele suveranul statuluî Congo cedează suveranitatea sa asupra tutulor teritoriilor din Congo, împreună cu toate drepturile şi obligaţiunile sale Belgieî care primeşte

VIENA, 14 Februarie. — «Corespondenta Politică» află din Constantinopol că ambasadorul Turcieî la Londra a fost însărcinat să atragă atenţia lorduluî Hanberley că observările cîtor-va miniştriî englezî în parlament sînt contrariî drepturilor de suveranitate, a sultanuluî.

Guvernul otoman care interzisese corespondenţilor englezî orî-ce călătorie în Armenia, le opreşte în acest moment cu desăvîrşire întrarea în Turcia din Asia.

PARIS, 14 Februarie. — Guvernul va depune în curînd un proect, care desfiinţează asociaţiunile cîtor-va categoriî de funcţionarî aî statuluî şi aî drumurilor de fer formate în scop de a organiza greve.

SOFIA, 14 Februarie. — In urma amnistieî acordată de guvernul din Sofia, toţî emigraţiî bulgarî s'aŭ întors în Bulgaria, Vankoff şi Gruieff carî rămîn în mod definitiv în armata rusească.

CORPURILE LEGIUITOARE

CAMERA

Urmarea şedinţeî de la 14 Februarie 1895

Se maî votează indigenatul D-luî Iulius Reinecke arhitect din Iaş.

D. **L. Catargiu** dă citire decretuluî prin care sesiunea Corpurilor Legiuitoare se prelungeşte pînă la 15 Martie.

D. **Manu** aduce la cunoştinţa Camereî încetarea din viaţă a fostuluî deputat Spirache Profirescu.

Spune că Adunarea va fi reprezintată printr'un membru al biurouluî şi declară vacant colegiul I de Vlaşca.

Se repetă apoî votul pentru mărirea pensiuneî D-neî Paladi.

Rezultatul votuluî:

Votanţî	62
Pentru	14
Contra	48

Camera respinge.

D. **Stolojan** vorbind de alegerile comunale din Craiova, spune că administraţia a comis o sumă de neregularităţî şi de abuzurî. Anunţă o interpelare cu privire la aceste alegerî.

D. **Delimarcu** roagă guvernul să aducă în Cameră un proiect de lege pentru protecţiunea animalelor.

La ordinea zileî vine interpelarea D-luî Stanian.

D. Stanian declară că în urma uneî înţelegerî ce a avut cu D. ministru de interne, s'a hotărît ca această interpelare să fie dezvoltată mîine.

Se dă citire proiectuluî de lege prin care se cedează un loc uneî comune din jud. Romanaţî. Legea se votează fără discuţie cu unanimitatea voturilor exprimate.

Se dă citire proectuluî de lege pentru modificarea art. 22 şi 50 din legea judecătoriilor de ocoale.

D. C. I. Stoiçescu arată că deja se introduce modificărî într'o lege nu de mult votată de Cameră. D-sa a spus şi atuncî că legea e necomplectă, dar şi acum prezintă oare-care lipsurî. Ast-fel la art. 12 trebue precizat dacă judecătoriî de ocoale pot judeca acţiunî posesoriî de terenurî rurale care sînt inalienabile. Art. 24 nu arată precis dacă tribunalul poate urca pedeapsa din prima instanţă, atuncî cînd procurorul nu a făcut apel. D-sa cere ca întreaga lege să fie complectată şi pentru aceasta să se amîne discuţia.

D. Al. Marghiloman arată că publicul a primit bine legea şi dacă s'aŭ ivit oare-care controverse în privinţa aplicăreî, nu trebue să deducem că legea e rea. Modificările art. 22 şi 50 se fac tocmaî pentru a înlătura pe viitor asemenea controverse. In privinţa acţiuneî posesorie, D-sa spune că deja s'a adresat o circulară tutulor judecătoriilor de ocoale prin care s'a dat toate explicaţiunile necesare pentru ca diverginţa să nu se maî repete.

Discuţia se închide şi legea se ia în consideraţie.

Art. 1 şi 2 se votează fără discuţie.

Se pune la vot legea în total şi se adoptă cu 51 voturî, contra 9.

Se dă citire proectuluî, respins de comitetul delegaţilor, prin care se interzice străinilor arendarea de moşiî ale statuluî, comunelor şi judeţelor.

D. Pop apără proectul citind expunerea de motive.

D. Al. Marghiloman roagă Camera să respingă acest proect, păgubitor intereselor economice ale ţăreî.

D. Delimarcu vorbeşte contra proectuluî.

D. E. Demetrescu-Mirea, raportor, combate de asemenea proectul.

Discuţia se închide.

Se pune la vot concluziunile raportuluî; votul e nul.

Camera ne maî fiind în număr, şedinţa se ridică la orele 4.15.

Şedinţa de la 15 Februarie 1895

Şedinţa se deschide la ora 1 şi 40 sub prezidenţia D-luî *Manu*.

Prezenţî 92 D-nî deputaţî.

Mîncaţî 2300 leî.

Se fac formalităţile obicînuite.

Se votează recunoaşterea D-luî Nicolae Vilara şi indigenatul D-luî Paul Riegler.

Se repetă votul, rămas nul ierî, pentru concluziunile raportuluî prin care se respinge interzicerea arendăreî moşiilor statuluî, comunelor şi judeţelor la străinî.

Rezultatul votuluî:

Votanţî	76
Pentru	54
Contra	22

Se admite concluziunile raportuluî, respingîndu-se proiectul de lege

D. I. Urnă.

SENAT

Urmarea şedinţeî de la 14 Februarie 1895

D. Lascar Catargi citeşte decretul pentru prelungirea sesiuneî pînă la 15 Martie inclusiv.

D. Olănescu prezintă proiectul pentru înfiinţarea şi exploatarea C. F. de interes local, votat de Cameră.

D. N. Negri cere ca să se proceadă la reînoirea Senatuluî, conform art. 78 din regulament, de oare-ce acest corp închee a patra sesiune ordinară a sa, de la 15 Noembre 92, de cînd s'a întrunit pentru prima oară. **D. Tufelcica** se opune spunînd că aceasta e a 3 nu a 4 sesiune.

D. Cantacuzino, preşedinte, dă citire regulamentuluî, art. 2, care spune că tragerea la sorţî se va face în cursul sesiuneî a patra. Cum sîntem în a 4 sesiune, acum e timpul de a se face reînoirea.

Senatoriî eşiţî la sorţî vor remîne cu mandatul lor pînă la 24 Februarie 1896.

D. Lascar Catargi spune că, fiind-că constituţia nu vorbeşte de sesiunî, ci de *4 anî de călindar*,—ceî traşî la sorţî continuă a funcţiona pînă în 96, şi D-sa îi va maî putea convoca în sesiunea de Noembre.

Se amînă pe mîine tragerea la sorţî.

Intrunindu-se în ordinea zileî se votează recunoaşterea D-luî Traian Catul, Victor Jarja şi împămîntenirea D-luî Iosef Kamner.

Şedinţa de la 15 Februarie 1895

Pînă la orele 3 Senatul încă n'a dat semne de viaţă.

Morfeŭ.

CASA DE SCHIMB

NACKMIAS & FINKELS

No. 8, In noul palat Dacia-România Str. Lipscanl în fața palatuluĭ Băncel Naționale

Cumpara și vinde efecte publice și face ori-ce schimb de monezĭ

Cursul pe ziua de 16 *Februarie 1895.*

		Cump.		Vând	
4%	Rentă Amortisabilă . . .	84	25	85	—
5%	„ Amortibilă. . . .	98	50	99	50
6%	Obligaț. de Stat (Cov. R.)	102		103	—
5%	„ Municipale din 1883	94	50	95	—
5%	„ „ 1890	95	--	95	50
5%	Scrisurĭ Funciar Rurale .	94	—	95	—
5%	„ „ Urbane .	89	—	90	—
6%	„ „ „	100	—	101	—
5%	„ „ „ Iași	79	—	80	—
	Acțiunĭ Banca Națională	15	85	16	—
	„ „ Aguicelă .	160	—	170	—
	Fiorini valoare Austriacă,	2	03	2	06
	Mărci Germane	123	—	1	25
	Bancnote franceze . .	100	—	101	—
	„ italiane. . . .	92	—	96	—
	„ ruble hârtie. .	268	—	2	75

BOALELE GÂTULUI

VOCIĬ ȘI GUREĬ

PASTILELE DETHAN

cu Sarea lui Bertholet.

Recomandate contra *Bólelor gâtuluĭ angine, extiuciunile vociĭ, ulcerstiunile gureĭ, irilațiunile* causate de *tutun*, efectele periculóse a mercuriuluĭ, și specialmente D-lor MAGISTRAȚI, PREDICATORI, PROFESORI, ȘI CANTAREȚĬ, spre a acilita *emisiunea vociĭ.*

Adh. DETHAN, farmacist, Rue Baudin, 23, PARIS *și principalele farmaciĭ din Francia și străinătate.*

A se cere per etichete *semnătura* **Adh. DETHAN**

PREȚU franco 2 fr. 50

SACI — SACI — SACI — SACI

SOCIETATEA FRANCEZA

pentru

VINDERE și INCHIRIERE de SACI

IN ROMÂNIA

SEDIUL SOCIAL: Bucurescĭ, Str. Dómnel 9

SUCURSALA: Brăila, Str. Dobrogea

CASA PRINCIPALA:

PARIS, 24, Rue de Chateau London

FABRICA

DE

ULEIURI VEGETALE SI LACURI

SCHENKEL MOHR & C[IA]

BUCUREȘTI. —Strada Viilor No. 20. — FILARET

Oferă onor. sale clientele produsele sale:

Uleiŭ de in fiert și crud

Uleiŭ de in și de cânepă pentru mîncare

Uleiŭ de rapiță pentru ecleragiŭ și pentru uns mașinĭ

și alte uleiuri speciale pentru mîncare cu prețurĭ fórte avantagióse

Pentru informațiunĭ și comande a se adresa la redresentantul general

T, ZWEIFEL, Bucureștĭ, *Strada Stelea 6.*
Galațĭ, T. ZWEIFEL, Filiala, *Strada Presei 20.*
Iașĭ, BERNH. SCHNECKER, *Strada Mare 39,*
saŭ direct la fabrică.

—TELEGRAMA—

BLĂNĂRIA RUSEASCĂ

EN DETAIL **62, CALEA VICTORIEI, 62** EN GROS

Vis-à-vis de Teatru National

Sub-semnatul fac cunoscut că întorcîndu-mă din străinătate și din

TACSITU DE BLĂNĂRII

am adus un colosal asortiment de Blanarii brute și confecționate și alte articole de branșa aceasta cu prețurĭ ne audite de eftine:

Coleiturĭ, Samurĭ, Zibelină	de la Leĭ	15,20,50
Paltoane de postav superior vătuite cu gulere Astragan verit.	» » »	70—100
Blănĭ de Bărbațĭ îmblănite cu blană solidă nevopsită	» » »	150—200
Blănĭ de Bărbațĭ de Moscu, Enot de Rusia, extra) cu	» » »	150—300
Blănĭ de Bărbațĭ Nurci, cu gulere Loutru, Samur) Pelerine	» » »	
Blănĭ de Bărbațĭ, Biber Rusesc, Astragan) rusești	» » »	200—400
Blănĭ de Bărbațĭ, Pacea Samur și Samur veritabil	» » »	500—800
Ronduri și Haine de Dame îmblănite cu diferite Blănĭ, Garniturĭ Thibet negru, Astragan, Castor Scong	» » »	80—200
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite cu Angora de Rusia, Gulere, Șopĭ	» » »	80—120
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite cu Sopĭ saŭ Enot de Rusia	» » »	160—200
Blănĭ de voiagiŭ, îmblănite formă rusească cu Pelerină	» » »	200—250
Sacourĭ de piele de Căprioară și pantalonĭ căptușală flanelă	„ „ „	30—80
Sacourĭ de piele de Căprioară și pantalonĭ îmblănite	„ „ „	40—100
Sacourĭ de tricou cu gulere de Astragan	„ „ „	25—30
Sacourĭ de Catifea(Velour Englezesc cu jiletcă)	„ „ „	25—40
Burdufurĭ de sanie, Urșĭ, negre, albe și argintie, Tigre, Lupĭ, Vulpe de Rusia și pleturĭ englezeștĭ p. voiagiŭ și trasurĭ	„ „ „	20—200
Chansiliere de blană pentru trăsură și vânătoare	„ „ „	15—20
Cisme de blană pentru vânătoare, specialitate	„ „ „	30—50

Căciulĭ de Bărbațĭ, Dame și Copiĭ, Gulere, Manșoane și noutățĭ de Blană cu prețurĭ foarte reduse.

Asemenea se găsește și un mare asortiment de ***Șoșoni Ruseștĭ*** *și Galoșĭ pentru bărbați, dame și copiĭ. Ciorapĭ de lână, Jambiere, Ghetre.*

Mare asortiment de Mantale de cauciuc și Pelerine de ***plode*** *pentru militarĭ, Pardesiurĭ Havalot cu pelerine* ***englezeștĭ. Prețurĭ foarte moderate.***

MARE ASORTIMENT DE PĂLĂRII

cu prețurĭ foarte reduse

Cu stimă

PROPRIETARUL MAGASINULUI

CASA DE SCHIMB „MERCURUL ROMAN„

MICHAIL EL. NAHMIAS

Strada Smârdan, 15

In fața laterală a Bănc. Naționale, partea spre Poștă

Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonurĭ acțiunĭ, losurĭ permise romîne și străine, sconteazá cupoane și face orĭ-ce schimb de monezĭ.

Imprumuturĭ de banĭ pe depozite de efecte și lozurĭ.

Comandele din provincie se efectuează imediat, trimițîndumi-se contra valoarea în timbre mărcĭ, scrisorĭ de valoare saŭ prin mandate poștale.

Cursul pe ziua de 16 *Februarie 1895*

	Casă fondată în 1884	Cump.		Vând.	
5%	Rentă amortisabilă . . .	98	1/2	99	1/2
4%	„ „ . . .	83	3/4	84	1/2
5%	Imprumutul comunal 1883	93	1/2	94	-
5%	„ „ 1890	94	—	94	1/2
5%	scrisuri funcias rurale. .	92	1/4	93	1/4
5%	„ „ urbane. .	87	1/2	88	1/4
5%	„ urbane de Iașĭ	78	—	79	—
6%	Acțiuni „Banca agricolă"	155	—	165	—
	Oblig. de Stat (Conv, Rur.)	102	—	103	—
	Fiorini val. austriacă . .	2	03	2	06
	Mărci germane	1	23	1	25
	Ruble de hârtie	2	68	2	76

Numaĭ 5 leĭ pe an. — Orĭ-cine poate cere un număr de probă din *ziarul nostru financiar*, întitulat **„Mercurul Român"** care publică cursul și listele de tragerĭ la sorțĭ ale tuturor bonurilor și lozurilor romîne și străine și imediat se va trimite *gratis și franco* în toată țara.

Abonamentul anual pentru toată țara costă numaĭ 5 leĭ. El se plătește înainte în timbre, mărcĭ saŭ prin mandat postal. Domniĭ abonațĭ participă gratuit la maĭ multe premiĭ importante prevĕzute în ziar. Apare de două ori pe lună la 5 și 20 ale fie-căreĭ lunĭ. Abonamentul poate începe de la orĭ-ce zi a anului. Tot o-dată acest ziar este un sfătuitor sincer și imparțial pentru orĭ-ce daraverĭ de finance și comerciŭ. A se adresa la casa de schimb **„Mercurul Român"** **Michail El. Nahmias**, Bucureștĭ, Str. Smârdan, 15.

Societate Româna pentru Industria si Com. Petroleului

Capital Social leĭ noĭ 4,000,000 întreg vĕrsat

SEDIUL CENTRAL IN BUCURESCI, STRADA LIPSCANI, No. 10

Fabrice: BUCUREȘTI, MOINEȘTI, MONTEORU

Aducem la cunoscința publiculuĭ că punem în vênḑare:

Petrol de regulament

fabricat cu toată îngrijirea și conform regulamentuluĭ asupra fabricațiuneĭ petroleuluĭ. Recomandăm aceste produse publiculuĭ care voeşte a fi ferit de incediile și explosiunile ce causează petroleul rĕŭ rafinat; care se debitează în comerciŭ.— Expediem în vagoane-citerne de fer saŭ în butoae.

Pentru Bucureștĭ putem servi pe clienţiĭ noştri chiar la domiciliŭ, aducêndu-le petroleŭ garantat în bidoane de tinichia saŭ în damigene de sticlă.

MARCA STEAUA ROMANIEI | **LUMINARI DE STEARINA** | **MARCA** STEAUA ROMANIEI

De o calitate superioară produselor similare indigene și străine

LUX în hârtie roșă alaurie.— **EXTRA,** în hârtie roșie.— **PRIMA,** în hârtie portocalie și descoperite în lădițe.

Ghiață artificială din apă distilată și lipsită de microbĭ, singura ce se poate întrebuința fără pericol pentru sănătate. Transportăm la domiciliŭ zilnic în bucățĭ paralelogramice de cel puțin 5 și 10 chilograme.

Uleiurĭ minerale Producem și oferim publiculuĭ: Valvolina, **identic schdaeff, extra, prima, vulcan și pentru cylindre.** Furnisăm deja farricele cele maĭ însemnate ca: Fabrica de Ciment Brăila, Basalt Bucureștĭ, Spirt Marinescu-Bragadir, Sticlăria Bogdăneștĭ, Hârtia Letea. Morĭ, între carĭ Reforma (Pitești), Cognac Naville, Ferăria Grünfeld, Cherestea Costinescu, Postăvăria Buhușĭ și altele; un mare numĕr de ateliere și foarte mulțĭ proprietarĭ și arendașĭ pentru masinele agricole.

PARAFINA-BENZINA In calitățĭ superioare, apreciate favorabil de cumpĕrătorĭ.

Pentru comande a se adresa:
Direcțiunea generală a societățeĭ română de petrol
Str. Lipscani. No. 10 București

ORI-CE TUSE VINDECATĂ!!

1 cutie lei 2.95

4 cutii lei 10.95

Persoanele carĭ tușesc saŭ sufer de infiuență, astm, lariugită, durere de gît, bronchită, catar, inflamații intestiuale, le sfătuim a cumpăra renumitele

Hapurĭ de Catramină

— ale d-rului BERTELLI —

Premiate la 6 congrese medicale și aprobate de consiliul sanitar superior al Româniel și al Italiei

Aceste hapurĭ vindecă în câte-va zile orĭ-ce tuse și toate boalele de maĭ sus. — Toate celebritățile medicale întrebuințează cu mare succes Hapurile de Catramină.

De vînzare la Drogheria Centrală M. Stoenescu, str. Academieĭ No. 2, Bucureștĭ, la farmacia „Ochiul luĭ Dumneze", Victor Thüringer, calea Victorieĭ No. 154, Bucureștĭ și la toate farmaciile din țară.

Se vinde cu **2 leĭ și 95 banĭ cutia.**—Patru cutiĭ, carĭ se vînd numaĭ cu **leĭ 10.95,** snnt destule pentru o cură complectă.

Toate cutiile ce nu vor avea pe din afară pecetea administrațieĭ ziaruluĭ „Universul" și pe dinăuntru o instrucție în românește, tot cu pecetea ziaruluĭ „Universul", se vor refuza ca falșificate.

TURNATORIA

—ȘI—

FABRICA

„COMETUL"

Efectuiază **Instalațiunĭ de încălzire centrală** (calorifere) sistemul de cel maĭ perfecționat și simplificat și cu prețurĭ moderate. Numeroase instalațiunĭ efectuate funcționează în mod satisfăcător, conform certificatelor clienților respectivĭ.

ADOLF SALOMON

FABRICA 20, Str. Vultur, 20. — **DEPOSITUL** 14, Str. Doamneĭ, 14.

Deposite in provincie: In Iașĭ, la d. Jacques Davidovicĭ, str. Lăpușneanu 37; în Craiova, la d. Petrache Andreescu; în T. Măgurele la d. Is. M. Elias; în Brăila la d. J. Neumann.

Tuburĭ de Fer, Tuburĭ de Basalt

TUBURI DE PLUMB

și TUBURI de FONTA

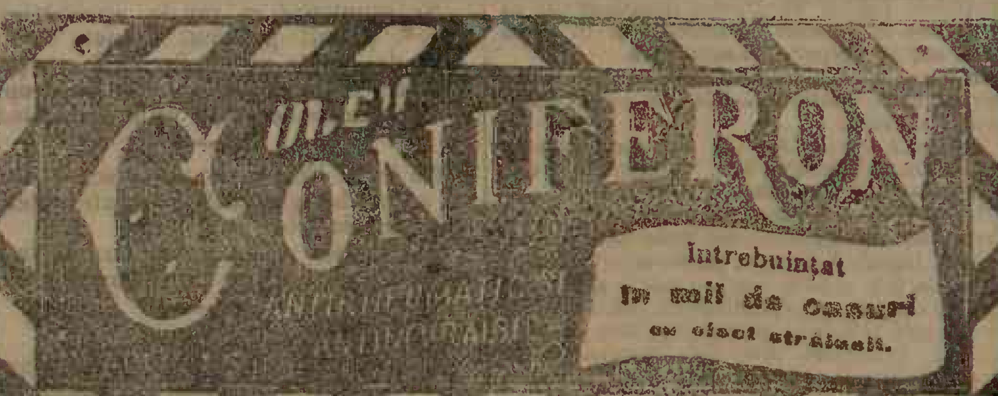
precum și orĭ-ce alte articole pentru

APA SI CANALIZARI

se găsesc la

HANS HART

No. 14 Strada Biserica Amzi, No.

CROITORIE VIENEZA

pentru Rochĭ și Confecțiunĭ

Se recomandă sub-semnată și'șĭ permite a invita orĭ-ce dame din cea maĭ bună societate și cu cele maĭ dificile gusturĭ, dar cărora le place o confecțiune de o acuratețǎ exemplară, de a'l onora cu comandele Domnielor lor, fie cu, saŭ fără stofe.

Posed cele maĭ noĭ ziare de mode și'mĭ iaŭ permisiunea de a asigura că cu tot prețul extrem de convenabile pot concura cu cel maĭ de frunte magazin, în ceea-ce privește ajustarea perfectă și efectuarea ireproșabilă. **13 Strada Selari No. 13**

Cu deosebită stimă, Madame N. STERNBERG

ELIA GRASSIANY

Tipo.-Litografia Comerciala

Furn. Curții — Fondată în anul 1873

Bucureștĭ.— 10 Strada Șelarĭ, 10.

LUCRARI de LUX și MERCANTILE

PREȚURILE REDUSE

CINE VOEȘTE SĂ AIBE

HAINE FINE

și bine croite cu prețurĭ moderate să se adreseze cu deplină încredere

Atelierului de Haine Bărbătești

CAROL LENGEL

Premiat cu Medalia de aur din anul cor. 1894

BUCURESTI

61, Calea Victorieĭ, 61. (Etagiul I.)

?? Vrețĭ să vĕ îmbogățițĭ ??

CUMPĔRAȚI un bilet al LOTERIEI DE BINE-FACERE pentru clădirea școaleĭ și bisericeĭ latine din orașul Piteștĭ

Cu un bilet, care costa numaĭ UN LEU, se pote cîstiga 10000 LEI

— **VALOAREA PREMIILOR 20.000 LEI** —

Tragerea se va face negreșit la 1 MARTIE 1895

Un bilet gratis —Cine va cumpăra 10 bilete va primi unul gratis.

Un ceas de argint gratis.—Cine ne va procura vânzarea a 100 bilete va primi gratis un frumos ceas de argint (remontoir) cu 3 capace.

Un alt ceas gratis.—Cine ne va procura vânzarea a 50 bilete, va primi gratis un frumos ceasornic de metal soleil aurit cu aurul cel maĭ fin. Acest ceasornic nu are nicĭ o deosebire de un ceas de aur veritabil în valoare de 150 leĭ.

Biletele se găsesc de vînzare în Bucureștĭ la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL Strada Brezoianu, No. 11, și în orașele din țară la toțĭ vânzătoriĭ ziaruluĭ UNIVERSUL.

Cine dorește a vinde aceste bilete, se va adresa la adm. ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu 11, care a luat asupra sa vînzarea tuturor biletelor și care acordă la vînzătorĭ un foarte mare rabat.

CHOCOLAT MENIER

PARIS.

CEA MAĬ MARE FABRICĂ DIN LUME.

Diplome de Onóre la toate Exposițiunile

Vênḑarea Zilnică întrece 50.000 Kilograme.

• Se găsesce la principalele Magasine de Confiserie și băcănie. •

Proprietar: Const. Mille

Bucurescĭ Tipografia Modernă, Gregorie Luis, Strada Academieĭ, 24.